Detta gäller vid införsel/import av bin och humlor.

Det är möjligt att föra in bin och humlor till Sverige från länder inom EU. Vid införsel från länder utanför EU måste man kontakta Jordbruksverket för att få reda på vilka länder som just nu är godkända för införsel. (Begreppet import ska användas när man avser införsel från tredje land, annars talar man om införsel.)

Jordbruksverket ansvarar för kontrollen av levande djur som förs in i eller ut ur Sverige. Det är viktigt att djur som reser över gränserna är fria från smittsamma sjukdomar och att otillåten handel motverkas. In- och utförselreglerna varierar beroende på om införseln till Sverige sker från ett EU-land eller import sker från ett land utanför EU.

För att inte försämra hälsotillståndet bland landets biodlingar är det viktigt att den enskilda biodlaren tar ett stort eget ansvar, eftersom varje införsel, import eller annan förflyttning av bin (och andra organismer) medför en potentiell risk för smittspridning.

Med bin menas här djur av arten Apis mellifera. Humlor är här djur av Bombus-arter.

Import av bin ska endast tillåtas om Amerikansk yngelröta, Lilla kupskalbaggen och Tropilaelapskvalstret är anmälningspliktiga i det tredje landet. Endast bidrottningar med max 20 följebin per bur är tillåtna för införsel/import. Införsel/import av hela bisamhällen är inte tillåtet.

Man ska vara registrerad som importör, oavsett EU eller tredje land)

Importören ska vara registrerad hos Jordbruksverket. Anmälan om registrering sker på blankett D194 (erhålls från Jordbruksverket). Anmälan om registrering ska ha kommit in till Jordbruksverket senast sju arbetsdagar före beräknat införseltillfälle. Registreringen gäller två år. Registreringen kostar för närvarande 500 kronor. Man ska tillsammans med anmälan om registreringen sända in kvitto på att avgiften är betald (pengarna sättes in på konto 5693-2486. Ange på talongen "10503" (enheten för häst, fjäderfä och vilt), vad ansökan gäller och vem betalningen kommer ifrån. Skicka sedan betalningsbekräftelse (kvitto) tillsammans med ifylld ansökningsblankett. Det går också att invänta att få en faktura från Jordbruksverket

Registrering som importör innebär att det finns ett regelverk som man måste följa.

Införsel/import får endast ske från en registrerad handlare.

Den som säljer djur, måste vara registrerad som exportör hos det exporterande landets behöriga myndighet.

Djurägaren står för alla kostnader

Djurägaren ska betala alla kostnader för intyg, veterinär och provtagning i samband med importen.

Införsel till Sverige från andra EU-länder

Djuren får bara föras in över en tullstation (listor på sådana kan erhållas från Jordbruksverket). När djuren passerar gränsen ska hälsointyg, dokumentet som visar att man är registrerad importör mm visas upp. Av dessa intyg framgår att relevanta inspektioner skett i den exporterande biodlarens bigårdar, och att en fysisk inspektion av bina genomförts innan bina lämnar ursprungslandet och -bigården.

Import från länder utanför EU (sk tredje-land)

Djur från länder utanför EU, (förutom Norge, Andorra, Färöarna och Schweiz, som i sammanhanget behandlas som tillhöriga EU), får bara föras in via en av EU godkänd gränskontrollstation. Förteckning över vilka länder som just nu är godkända för import av bin kan erhållas från Jordbruksverket. När import sker från länder utanför EU ska importen anmälas till den gränskontrollstation där djuren kommer in i EU.

Föranmälan vid import från tredje land.

Denna anmälan sker genom ett sk CVED-intyg, och anmäles av den lastansvarige transportören. (I praktiken är det flygbefälet som är lastansvarig, och det är inte köparen som anmäler). Den lastansvarige ska anmäla importen minst en arbetsdag före djurets beräknade ankomst till EU. Anmälan görs till inspektionspersonal vid gränskontrollstationen med hjälp av ett dokument som motsvarar mallen för CVED-dokumentet. Uppgifterna kan överföras via telefon, tele, data, etc. CVED upprättas i Traces-systemet. Detta dokument sändes också till personalen vid den svenska destinationen (flygplatsen med gränskontroll) och till Jordbruksverket.

Mellanlandning i annat EU-land innan sändningen når Sverige

Den vanligaste rutinen vid import av bin från tredje land, är att bina kommer till en flygplats ute i Europa tex Frankfurt, som den första gränskontrollstation i EU. Här granskas då medföljande dokument och det antecknas i Traces om dokumenten är korrekta. Bina sänds sedan direkt vidare med första flyg till en av de för närvarande två svenska flygplatser som har gränskontrollstation. Omden fysiska kontrollen inte utförts i den första EU-gränskontrollstationen, så ska denna fysiska kontroll utföras innan djuren (drottningarna i nya försändelsburar med följebin) lämnar flygplatsen i Sverige för fortsatt transport till lokala samhällen.

Krav på hälsoundersökning
EU:s standardiserade hälsointyg för bin

Enligt EU-direktivet 1992/65, finns ett särskilt hälsointyg som ska användas vid handel med bin och humlor. Bin (Apis mellifera) och humlor (Bombus spp) får förekomma i handeln endast om de uppfyller ett antal krav som specificeras i intyget.

Följande gäller också:

- Hälsointyget ska vara utfärdat under de sista 24 timmarna före lastningen
- Hälsointyget ska vara utfärdat av veterinär eller motsvarande officiell myndighet
- Hälsointyget ska i original följa med transporten/försändelsen
- Ska vara utfärdat på svenska och ett annat i avsändarlandet officiellt språk
- Importören ska spara intyget i minst sex månader, och kunna uppvisa detta på anmaning av officiell myndighetsperson

Vid införsel från tredje land gäller att bina inte får lämna flygplatsen utan att en officiell veterinär granskat bina och tagit prover och bytt burar och följebin

När bina anlänt till Sverige ska en veterinär finnas tillgänglig för att granska binas allmänna hälsotillstånd (sk fysisk veterinärkontroll). Vid samma tillfälle ska följebina bytas ut och

drottningar och nya följebin sättas in i nya transportburar. Som assistans till veterinären bör vid detta tillfälle en bitillsynsman finnas tillgänglig. Denne ska då tillse att tillräckligt antal drottningburar och följebin finns tillgängliga vid den fysiska veterinärkontrollen. Burarna och följebina från den ursprungliga sändningen ska därefter väl förpackade skickas till SLU för analyser. Hela denna hantering ska övervakas och dokumenteras av en myndighetsperson, för att importen ska vara fullföljd utan anmärkning. Analysen innefattar kontroll av förekomst av Lilla kupskalbaggen (skalbaggen och dess ägg och larver), förekomst av tropilaelapskvalster, och förekomst av trakékvalster.

Provtagning av bin i bigård får ske utan särskild misstanke

Jordbruksverket kan besluta om tillfälligt flyttningsförbud av de bisamhällen där de importerade bina (drottningarna) tillsatts. Förbudet häves så snart de av regelverket påbjudna analyserna utförts och proverna visar sig vara fria från de tidigare uppräknade anmälningspliktiga parasiterna. Trots veterinärkontroll i samband med införsel/import kan sjukdomar införas. Djurhälsa mm får kontrolleras utan att någon särskild misstanke om sjukdom föreligger (provtagningslag SFS 2006:806). Sådana kontroller anmodas av Jordbruksverket eller veterinära myndigheter.

Länkar till författningstexter finns på Jordbruksverkets webb-sida.

Införsel/import regleras av bland annat följande författningar (svenska och EU):

Länkar samtliga dessa

- Förordning till (SFS 1994:1830) om införsel av levande djur m.m. Saknr J10
- Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1996:24) om införsel av djur, sperma, ägg och embryon (SJVFS 2008:46) saknr J11
- Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1996:25, saknr J29) om veterinära kontroller m.m. vid handel med länder som ingår i den Europeiska unionen (EU)
- Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2004:19, saknr J30) om in- och utförsel av produkter av animaliskt ursprung och andra produkter som kan sprida smittsamma sjukdomar till djur.
- Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1999:134) om veterinära kontroller av levande djur som förs in från tredje land till Europeiska unionen (SJVFS 2005:53, saknr J34)
- Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2004:93, saknr J65) om fastställande av djurhälsoregler för produktion, bearbetning, distribution och införsel av produkter av animaliskt ursprung avsedda att användas som livsmedel.
- EU:s biproduktförordning (EG) nr 1774/2002.

Regelverk speciellt för bin:

- Rådets direktiv 92/65 om fastställande av djurhälsokrav…(det sk Balai-direktivet)
- Kommissionens beslut 2003/881/EG om djurhälsovillkor och villkor för intyg för import av bin och humlor från vissa tredje länder
- Provtagningslagen SFS 2006:806

Angående frågan om import av bin till Sverige från EU-land och tredje-länder

I förra numrets insändare om import av bin till Sverige förekommer flera allvarliga sakfel. Jag tar inte upp dem i detalj, men några viktiga påpekanden måste dock göras här. Det är sålunda den officiella myndighetspersonen som ska övervaka bytet av följebin, och tillse att burar och följebin sänds in för analys. Detta är en i sammanhanget mycket viktig del av budskapet om import. Alla provtagningar ska utföras av officiella myndighetspersoner, som är veterinärer med handräckning av bitillsynsmän. Införsel inom EU (alltså mellan EU-länder) ska alltid ske över en tullstation. Import från tredje land ska ske via en av EU godkänd gränskontrollstation. Information om dessa kan erhållas från Jordbruksverket.

Införsel/import av levande honungsbin eller humlor får endast ske i form av drottningar med vardera max 20 följebin, eller ägg och larver. Detta gäller både mellan EU-länder och import från tredje land.

Före 1 januari 2009 var det inte tillåtet att ta in levande bin till Sverige. Införsel av ägg och larver kunde ske med införseltillstånd. I och med att Sverige ansökt om tilläggsgarantier före inträdet i EU kunde Sverige agera på detta sätt, så länge inte ansökan avslagits. Den har ännu inte avslagits, utan Sverige har valt att frivilligt följa EU-reglerna. Orsaken till att Sverige begärt tilläggsgarantier var att vi ännu inte har funnit trakékvalster i landet och att varroakvalstret inte är spritt i hela landet.